

wersja elektroniczna

urząd@bytow.com.pl

www.bytow.com.pl

Fanpage: Bytów

ISBN 978-83-928964-2-5

9 788392 896425 >

BYCIO

HERBU
KASZTAN

Opowiadanie

Tekst: Anna Gliszczyńska

Projekt okładki, koncepcja graficzna, skład: Aleksandra Gliszczyńska

Sluchowisko

Realizacja nagrań: Jaromir Szroeder

Autor scenariusza: Anna Gliszczyńska

Tekst odczytali: Helena Drązkowska, Cyryl Drązkowski, Zuzanna Gliszczyńska

Studio nagrań: Cubanos Partyzanos Records

Wydawca

Urząd Miejski w Bytowie

Wydział Rozwoju Lokalnego i Promocji

ul. 1-go Maja 15, 77-100 Bytów

tel. 59 822 20 11, fax: 59 822 25 92

e-mail: urząd@bytow.com.pl, www.bytow.com.pl

Opracowanie wydawnicze:

Kurier Bytowski s.c.

Nakład: 2000 egz.

© Copyright by Urząd Miejski w Bytowie

rok 2017

nr ISBN: 978-83-928964-2-5

Drogie Dzieci,

czy znacie tajemniczych mieszkańców bytowskiego zamku?

A może chcielibyście poznać niezwykłą historię pojawienia się zagadkowych przybyszów? Jeśli tak, to koniecznie przeczytajcie to opowiadanie.

To właśnie na Wasze ręce - najmłodszych mieszkańców Kaszub - przekazujemy pierwszą książkę z cyklu przygód Bycia Herbu Kasztan. Książka została napisana w języku kaszubskim, ponieważ zależy nam, abyście mieli żywy kontakt z tym pięknym językiem i kulturą naszego regionu. Tekst w języku polskim zapisany mniejszą czcionką na każdej stronie, tak, aby nie odrywać wzroku od czytanego opowiadania, ma ułatwić zrozumienie tekstu. Pomocny może okazać się również słowniczek. Kolorowe ilustracje są przemyślane, opracowane tak, by zaciekać Was rozwojem wydarzeń, abyście w końcu mogli poznać tajemnicze postaci.

W ślad za pojawieniem się bajkowej postaci, opiekuna bytowskiej warowni, powstała maskotka o wdzięcznym imieniu - Bycio. To puchaty i mięciutki miś, którego na pewno pokochacie! Łagodność, opiekuńczość i mądrość Bycia sprawi, że zapragniecie razem z nim poznawać historię i tradycję naszego miasta i okolic. Wierzymy, że razem przeżyjecie niezapomniane chwile, a Bycio już na zawsze pozostanie w Waszych dziecięcych serduszkach.

*Ryszard Sylka
Burmistrz Bytowa*

Latosô jesén běła w Bětowie nadzwěkòwò.
 Jakbë chto kòzòł słuńcu swiécëc a swiécëc.
 Drzewa pësniłë sã w bestrëch farwach.
 Òsoblëwie kasztanë kòl zómkù. Jich jézowaté
 kùgle z brunym brzadã we westrzódkù tim razã
 trzask-prask a dozdrzeniałë. Ne wcyg zgniło
 zybałë sã na wietewkach. Fùl nòdzeji,
 że jesz chòc zdebłò mdã ceszëc sã milëchnym
 słuńcã i lubnym przëzeranim sã zemi z górë.
 Chto bë chcòł nëch kòmùdnëch dniów z prëskã,
 dõkã i kòpicama brunëch, spadłëch lëstów?

Jesień w tym roku była w Bytowie
 nadzwyczaj piękna. Jakby ktoś nakazał
 słońcu nieustannie świecić. Drzewa dumnie
 prezentowały swe żywo-kolorowe barwy.
 Najśliczniej jednak wyglądały kasztany
 nieopodal zamku. Tym razem ich kolczaste
 kulki, wypełnione brązowymi owocami,
 dojrzały w mgnieniu oka. Na kasztanowych
 gałązkach bujały się leniwie. Miały nadzieję,
 że jeszcze przez jakiś czas będą mogły
 cieszyć się przyjemnym słońcem i cudownym
 widokiem z góry. Kto by się tam spieszył
 do tych pochmurnych dni wypełnionych
 po brzegi deszczem, mgłą i stertami
 czarnych, opadniętych liści.

– To jesz przinǳe – mręczałē na pół ũsnionē do ũszów chwatzci wieszczōwczci, jakō mieszkała westrzōd zōmkōwēch drzew. Ji równak to sǻ nijak nie widzało. Tej-sej dało sǻ dozdrzec czerwōnawō-brunǻ tēpǻ, jak rōz na jednym, a tej zarō na drēdżim drzewie dzyrskō tuńcēje z lēstama.

– Nēże, zgnilusē! To je ju czas! Dosc tegò żinǳaniō. Zarō mie sǻ na zemiǻ brac. Tec zēma nie mdze za wama żdała! – szkalowała ju czēsto nerwēs, jak nēnka na swōje nipòcē dziecē. Kò brunē kùleczczi dali spòkójno haszkałē w swōjich kòlcastēch skòrēpach i na wadzeniē miałē do czēsta namklē.

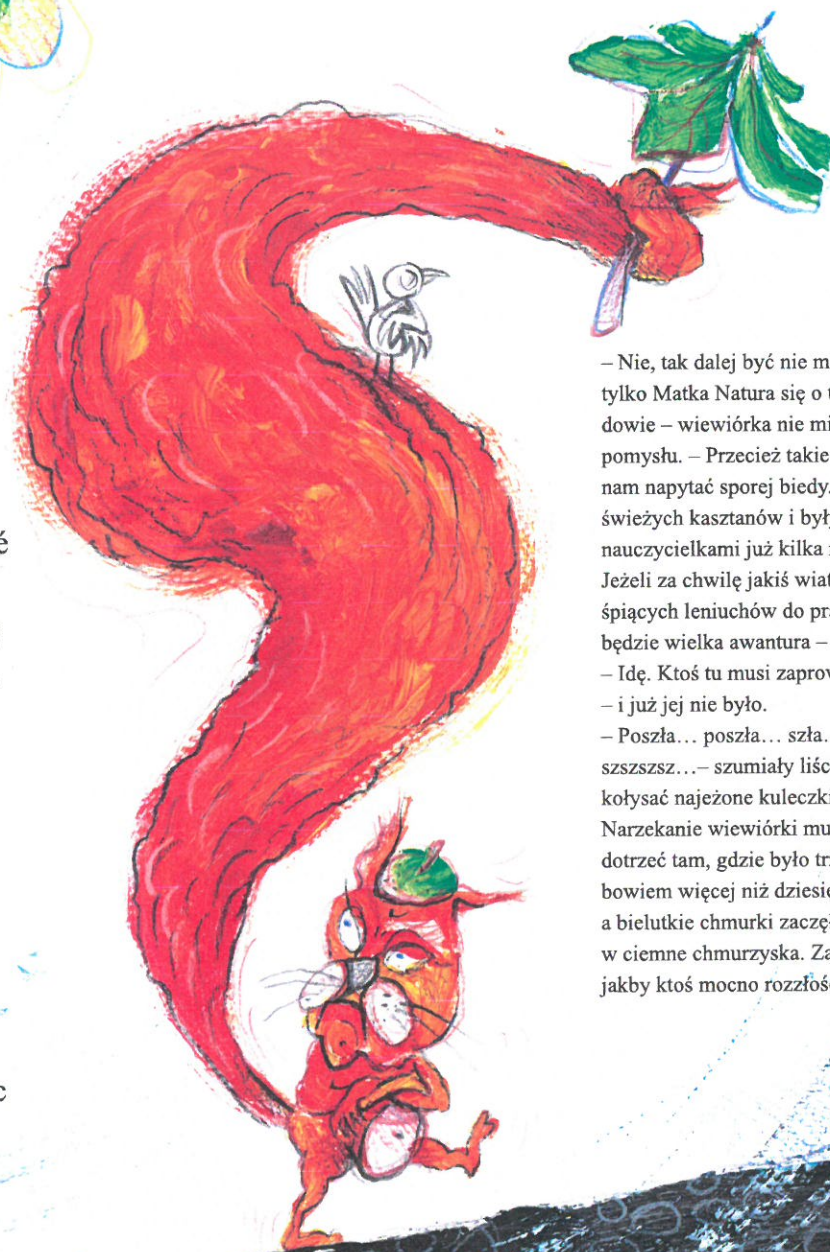
Mamy na to czas – pomrukiwały sennie do uszu zwinnej wiewiórki, która mieszkała pośród zamkowych drzew. Jej się to jednak wcale nie podobało. Co chwila widać było rudǻ kitę, jak to na jednym, to na drugim drzewie dzielnie tańczy z liściami.

– No już, leniuchy! Najwyższy czas na was! Wystarczy tego dyndania. W tej chwili marsz na ziemię! Zima nie będzie na was czekać!

– pokrzykiwała już bardzo zdenerwowana, jak mama na swoje niegrzeczne dzieci. Brązowe kuleczki jednak dalej spokojnie spały w swoich kolczastych skorupkach i zdawały się zupełnie nie przejmować narzekaniem.

– Nie! Tak to ni mòże bëc. Niech le sã Nënka Roda ò tim wszëtczim dowié – wieszczówka ju nie wiedzała jinszi radë. – Tec taczé òpóznienie mòże sprawic wiele lëchégò. Dzecë szëkają swiëzich kasztanów i ze swòjima szkólnyma bëłë tuwò ju pòrã razy. Darmò! Jeżlë zarò jaczi wiater tëch zgniłëch drzémajków do robòtë nie pònëkò, tej to dô pròwdzëwi rejbach – gòdała do se.

– Jò jidã. Chtos tu mùszi pòrządk zaprowadzëc! I wnet ji nie bëło. – Pòszła... pòszła... szła... szła... szszszsz... – szemarzëłë lëstë, a jãłë letëchno kòlibac najeżoné kùgelczy. Szkalina wieszczówczy mùszała flot duńc gdzie nòlégò. To nie bawiło dlëzi jak dzesãc minut, a bielëchné blónczi zaczãłë gãstniec i zmieniewac sã w cemné chmùrzëszcza. Niebò zaliszczãło hiskawicama, jakbë chtos je mòckò rozjurzył.

– Nie, tak dalej być nie może! Niech no tylko Matka Natura się o tym wszystkim dowie – wiewiórka nie miała już żadnego pomysłu. – Przecież takie opóźnienie może nam napytać sporej biedy. Dzieci szukają świeżych kasztanów i były tutaj ze swoimi nauczycielkami już kilka razy. Na próżno! Jeżeli za chwilę jakiś wiatr nie pogna tych śpiących leniuchów do pracy, to dopiero będzie wielka awantura – mówiła do siebie.

– Idę. Ktoś tu musi zaprowadzić porządek! – i już jej nie było.

– Poszła... poszła... szła... szła... szszszsz... – szumiały liście i dalej lekko kołysać najeżone kuleczki. Narzekanie wiewiórki musiało szybko dotrzeć tam, gdzie było trzeba. Nie minęło bowiem więcej niż dziesięć minut, a bielutkie chmurki zaczęły zmieniać się w ciemne chmurzyska. Zaczęło się błyskać, jakby ktoś mocno rozszłościł niebo.

– Ach jene! Trzimta sã bracyńkowie! Nënka Roda mô do naju brzadotlëka wësłóné. Terôzka sã wszëtko na gwës mòckò rozkòlibie. Òbôczita, jak zarô pòlecymë stądka precz – czëc bëło jamer wëstrzôdk wietewków.

Tak téż sã stało. Za sztót mòcny wiatér wplôtł sã midze zómkówé krze i drzewa i zaczął z nima swój dzëczy tuńc. W Bëtowie pózni gôdelë, że nôstarszi Kaszëbi tak strasnégò widzawiszczą jesz ni mielë w swòjim zëcym widzóné. Grzëmôtë, łiskawice i wietrzëskò szãtolëlë sã jak ôszôlälë. Nicht tak pò prôwdze nie wiedzôł, wiele to dérowało. Le ti ale chwilë bëł kùńc. Zôs nastała cëszo. Tam-sam dało sã jesz czëc pãcanie spôdajacëch gałązów.

Ach jeku! Trzymajcie się braciszkwowie! Matka Natura posłała do nas okropne wietrzysko. Teraz ono już na pewno wszystko mocno rozkołysze. Zobaczycie, zaraz stąd pospadamy! – dało się słyszeć lament pośród gałęzi. Tak też się stało. Po chwili porywisty wiatr wplątał się między zamkowe drzewa i rozpoczął się szalony taniec. W Bytowie powiadano później, że najstarsi Kaszubi nie widzieli w swoim życiu tak strasznego widowiska. Grzmoty, błyskawice i mocne podmuchy kotłowały się jak szalone. I nikt nie wiedział, ile to trwało. Aż nagle wszystko się uspokoiło. Znowu zapanowała cisza. Chwilami słychać było jedynie trzask spadających gałęzi.

– Ała! Aj! Pòmalinkù! Nié tak òstro...

– cos piszczało pòd drzewama. Wëdzrzało na to, jakbë spadłë lëste narozmiałë sã gadac. Doch òkróm nich nikògò wiãcy nie bëło widzec.

Në, ale tej pòd lëstama cos sã zrëszało.

– Tëli trzòskù. A tak mie sã dobrze haszkało...

– cos rzekło, a tej na westrzòdk drodżi wtoczëła sã jeżowatò kùgelka jakò zarò wpadła we wiòlgą plëtã.

Kùgelka wëdzrzała jak jinszé kasztanë, chtërnëch pò grzëmòce leżało fùl na zemi.

Równak bëło w ni cos apartnégò. Co sztërk swiëcëła czerwònym widã! Na kùgelkòwi skòrëpie midze zelonyma piklama tacëłë sã dwie farwné knapë. A òkróm nich elektroniczny zédżer z mërgającyma cyframa 2 0 1 7.

– Jak z ti skòrëpë wëlézc? – cos pitało we westrzòdkù.

– Në, wezkòj jesz rôz próbùj. Z całą mòcã. I rôz, i dwa, i trzë! Dało sã. Tadam! – krzyknął chtos z rëdoscã i wëskòczył bùten.

– Ała! Aj! Pomalutku! Nie tak szybko...

– zapiszczało coś pod drzewami. Można by pomyśleć, że to leżące tam liście zaczęły mówić, bo oprócz nich nikogo więcej nie było widać. Aż nagle coś się pod nimi poruszyło.

– Tyle hałasu. A tak mi się dobrze spało...

– rzekło coś i nagle na środek drogi wtoczyła się kolczasta kuleczka. Wpadła prosto w wielką kałużę.

Kuleczka wyglądała podobnie jak inne kasztany, których po burzy dużo leżało na ziemi. Jednak w tej było coś niezwykłego. Co jakiś czas świeciła na czerwono!

Na jej skorupie pomiędzy kolcami ukryły się dwa kolorowe przyciski. A poza nimi był tam też elektroniczny zegar z migającymi cyfrkami 2 0 1 7.

– Jak się wydostać z tej skorupy? – pytało coś wewnątrz. – No spróbuj jeszcze raz. Z całej siły. I raz, i dwa, i trzy! Udało się. Tadam! – krzyknął ktoś z radością i wyskoczył na zewnątrz.

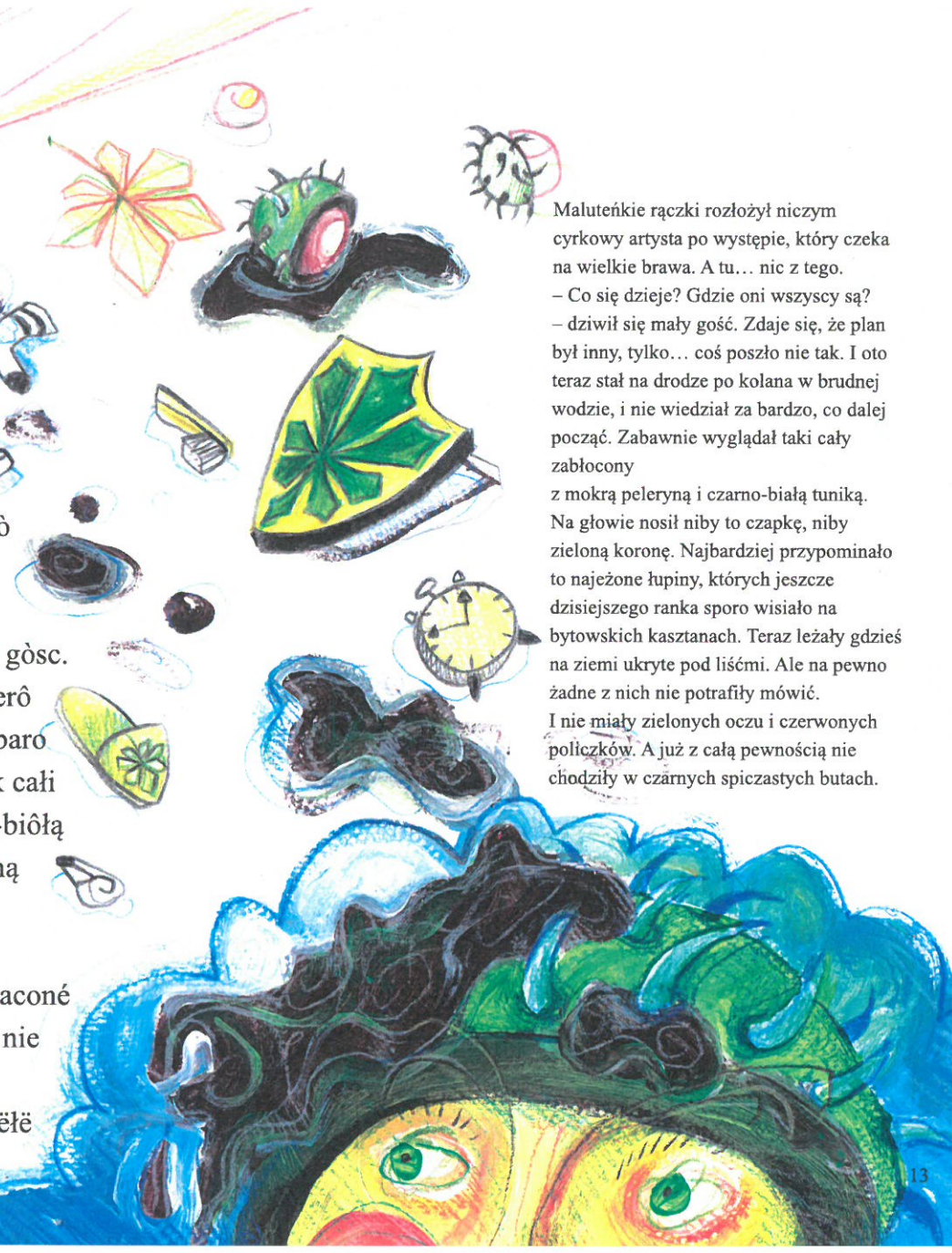

Malinczé rãce rozłóżył przë tim jak jaczi artista pò
cyrkówim wëstãpie, co żdaje na wiôldzé brawò.

A tu... nick.

– Në, cëż je? Gdzie wszëtcë? – dzëwòwòł sã mòli gòsc.

Widzec miôł jinszą ùdbã, le... cos szło nié tak. Terò
stojòł na drodze, pò kòłana w czòrny wòdze i za barò
nie wiedzòł, co dali robic. Smiészno wëzdrzòł tak całi
ùczapóny, z tą swòją mòkrą zarzëtnicã a czòrono-biôłą
tunikã. Na głowie miôł ani to czòpkã, ani to zelonã
kòrònã, jakò szlachòwała za nyma kòlcastima
skòrëpama, jaczich jesz reno skòpicã wisało na
bëtowsczych kasztanach. Teròzka leżalë gdzes zataconé
pòd lëstama na zemi. Ale na gwës niżódne z nich nie
rozmialë gadac. I ni miałë zelonëch òczów
I czerwònëch pòlgãbków. A ju na gwës nie chòdzëlë
w czòrnëch bótach ze szpëcama.

Maluteńkie rãczki rozłóżył niczym
cyrkowy artysta po wystëpie, który czeka
na wielkie brawa. A tu... nic z tego.

– Co się dzieje? Gdzie oni wszyscy sã?

– dziwił się mały gość. Zdaje się, że plan
był inny, tylko... coś poszło nie tak. I oto
teraz stał na drodze po kòłana w brudnej
wodzie, i nie wiedział za bardzo, co dalej
począć. Zabawnie wyglądał taki cały
zabłocony

z mokrã pelerynã i czarno-białã tunikã.

Na głowie nosił niby to czapkę, niby
zielonã koronę. Najbardziej przypominało
to najeżone łupiny, których jeszcze
dzisiejszego ranka sporo wisało na
bytowskich kasztanach. Teraz leżały gdwies
na ziemi ukryte pod liśćmi. Ale na pewno
żadne z nich nie potrafiły mówić.

I nie miały zielonych oczu i czerwonych
policzków. A już z całą pewnością nie
chodziły w czarnych spiczastych butach.

A ten prawie jo! Ten bël nadzwëkòwi.

– Wejle, cos mie tu felô – rzekł maklającë sã.

– Gwës mùszała gdzes w ti skòrëpie zaòstac

– gòdòł głośnie do se.

– To nié, sztrëfle téż nié, to nié... A, wejle je!

– wëcygnął żółtą òdczidnicã z namalowónym
na ni kasztanowim lëstã i założył jã sobie na rãka.

Jak nòpròwdzëwsi bëtowsczi ricerz.

– Fertich! Leno co terô? – mòli ricerz nie wiedzòł,
co robic.

Wnym doczuł, jakbë chto dzes dalek rëchòwòł.

– 23, 24, 25... fejn, baro dobrze. Ale bãdã miałë
dziecë ùcëchã. 26, 27... A wa co? Ale zarô mie
sã brac z tëch lëstów a za rëgã sã ùstawiac – gòdało
jaczës zwierzãtkò.

A ten właśnie tak! Ten był nadzwyczajny.

– Zaraz, czegoś mi tu brakuje – rzekł, czegoś
szukając. – Pewnie musiała się zapodziać
w tej skorupie – mówił dalej głośnie do siebie.

– To nie, skarpety też nie, ani to ... O, jest!

– wyciągnął żółtą tarczę z namalowanym
kastanowym liściem i założył ją sobie na
rękę. Wyglądał jak najprawdziwszy bytowski
rycerz.

– Gotowe! Tylko co dalej? – zdaje się,
że mały rycerz nie bardzo wiedział, co teraz
robić.

Nagle z oddali dało się słyszeć coś jakby
odliczanie.

– 23, 24, 25... Pięknie, bardzo dobrze.

Ależ się dzieci ucieszą. 26, 27... A wy co?
Bardzo proszę usunąć się z tych liści
i ustawić w rzędu – mówiło jakieś
zwierzątko.

To prawie wieszczówka rächtowa spisënk spadłëch kasztanów. To bëł nònowszi nakòz Nènczi Rodë. Głos dochòdòł ju z dosc bliska. Tymczasã mòli rierz prawie wëtrekòł sã z plëtë, òtrząsł z piòskù, wëproscył zarzëtnicã, żebë jakòs wëzdrzec. Tej stanął na ùbrzegù drodżi i żdòł za miewcã pisklëwégò głosu. Nòprzòd ùzdrzòł cos jak płomién – czerwòkawò-brunã tępã, a tej dopiérze resztã – pëskatã wieszczówkã. Ta, do resztë wcyglò w swòjã robòtã, prawie na niégò wlażła. Në, òn chùtkò òdskòknął na stronã i zòs wpòdł do ti sami plëtë. Mizeròk, całi bëł mòkri I ùczapóny. A niech to klinë!

To wiewiórka robiła spis kasztanów, które spadły na ziemię. Takie było najnowsze zalecenie Matki Natury. Głos dochodził już z dość bliska. Tymczasem mały rycerz wygramolił się z kałuży, otrzepał z piasku, rozprostował pelerynę, żeby jakoś wyglądać. Stał przy drodze i czekał na właściciela piskliwego głosu. Najpierw zobaczył coś podobnego do płomienia – rudy ogon. A dopiero potem całą resztę – wygadana wiewiórkę. Ta – całkowicie pochłonięta swoim zajęciem – omal na niego nie wpadła. Ale on szybko uciekł w bok i znowu wylądował w tej samej kałuży. Biedaczek, cały był mokry i zabłocony. A niech to piorun trzaśnie!

- Ach, przeprószóm! – wieszczówka zmerkała,
że cos spód ji pótów ùceкло i terô taplô sã w wòdze.

- Nick nie szkòdzy. Bãdã sã mùszòł gwésno
do plétowèch kapaniów przënãcèc – rzekł mòli
ricerz do wieszczówczy.

- Wejtale! Të rozmiejesz naszã gòdkã?

- Pewno, że jo! A co tã mészlała, że jò jem jaczi
letczy kasztan? – òdpòwiòdòł i pòstãpny rôz
wécyskòł wòdã ze swòjich ruchnów. Za sztót stojòł
ju przed nią w bëlным szèkù i z szerocim
ùsmièwkã.

- Witóm! Jò jem ricerz Bètk herbù Kasztan. A tã?
Wieszczówkã przètkào. Mùszała dosc dzywno
wèzdrzec z tã òtemkłą gãbą i wiòldzima slépiama.

- O, przepraszam! – wiewiórka zauważyła,
że coś jej umknęło spod łap i teraz pluska
w wodzie.

- Nic nie szkodzi. Chyba będę się musiał
przyzwyczaić do kąpieli błotnych – rzekł
mały rycerz do wiewiórki.

- Patrzcie go! To ty potrafisz mówić
w naszym języku?

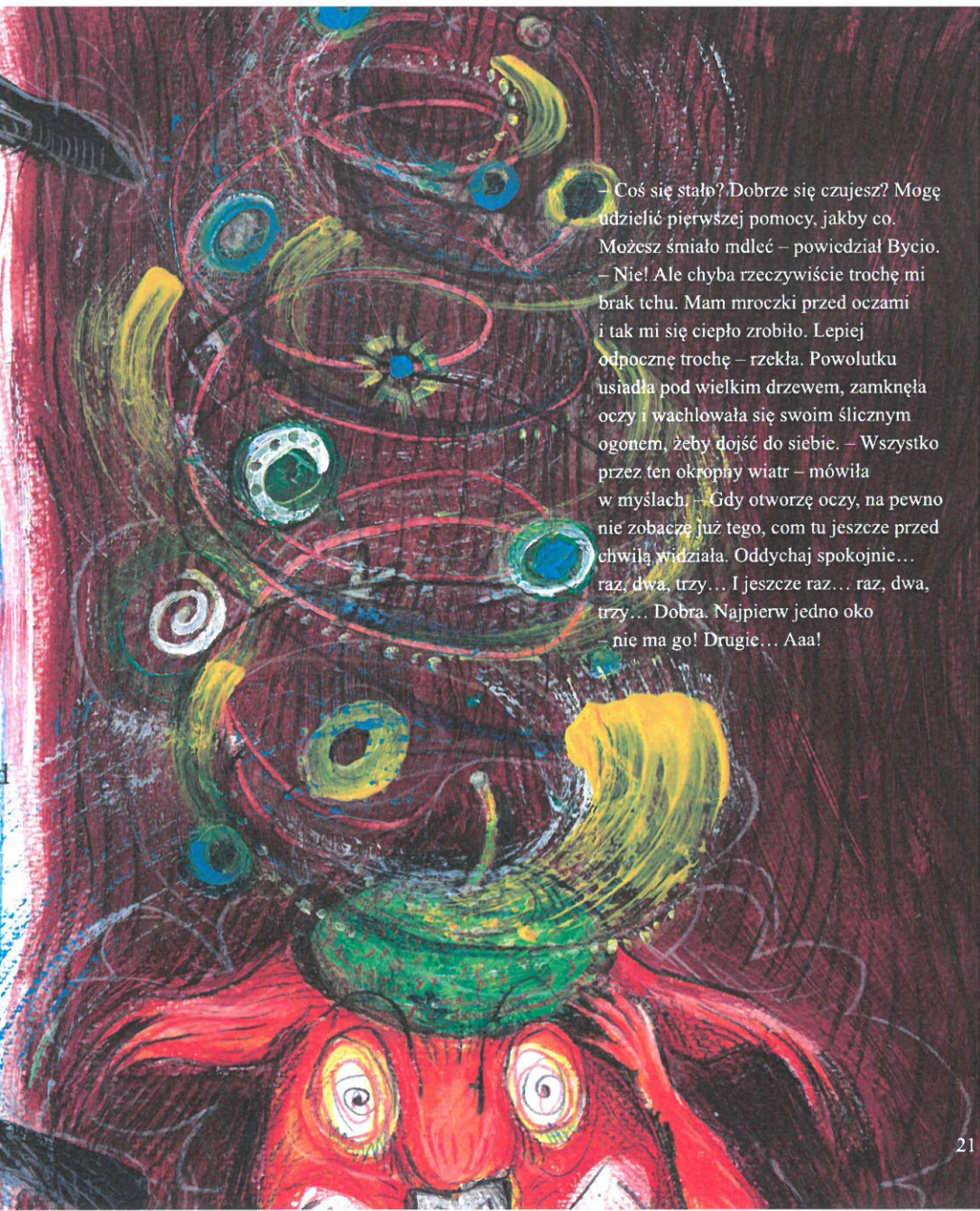
- Jasne, że tak! A co myślałaś? Że może
jestem byle jakim kasztanem, co?

- ciągnął dalej, kolejny raz wyzymając
swoje ubranie. Po chwili stał już przed
nią w pełnej krasie i z szerokim
uśmiechem na twarzy.

- Witaj! Jestem rycerz Bycio herbu
Kasztan. A ty? Wiewiórka zaniemówiła.
Musiała dość dziwnie wyglądać
z otwartym pyszczkiem i wielkimi oczami.

– Stało sã co? Lëchò cë? Jak co, tej jô rozmiejã dac pierszą pòmòc. Mòżesz spòkójno mglec – pòwiedzòł Bëtk.
– Nié! Ale lëftu to mie pò pròwdze zafelało. Jaz czòrné pùnkhtë widzã i tak mie sã cepło zrobiło. Lepi so kask òdpòcznã – rzekła òna. Pòmalinkù sadła pòd wiòldzim drzewã, zamkła òczë i zaczãła wiatrowac swòją piãkną tępą przed pëszczkã, cobë swiëzi lëft ùdostòł jã do se. – To wszëtò bez negò przebrzdëlgò brzadotlëka – prawiła w mëslach do siebie. – Jak òtëmknã òczë, tej na gwës ju nie òbòczã tegò, co jem jesz przed sztòtã widza. Òddichòjze spòkójno... Jeden, dwa, trzë... I jesz... jeden, dwa, trzë. Dobra. Nòprzòd jedno òkò – ni ma go! Drëdzé... Aaaa!

– Coś się stało? Dobrze się czujesz? Mogę udzielić pierwszej pomocy, jakby co. Możesz śmiało mdleć – powiedział Bycio.
– Nie! Ale chyba rzeczywiście trochę mi brak tchu. Mam mroczki przed oczami i tak mi się ciepło zrobiło. Lepiej odpocznę trochę – rzekła. Powolutku usiadła pod wielkim drzewem, zamknęła oczy i wachlowała się swoim ślicznym ogonem, żeby dojść do siebie. – Wszystko przez ten okropny wiatr – mówiła w myślach. – Gdy otworzę oczy, na pewno nie zobaczę już tego, com tu jeszcze przed chwilą widziała. Oddychaj spokojnie... raz, dwa, trzy... I jeszcze raz... raz, dwa, trzy... Dobra. Najpierw jedno oko – nie ma go! Drugie... Aaa!

– Cěž je lóz? – gôdôł do ni dzywno ôblekli kasztan z jaczims nôdписã na piersach. Tec tak cos ôna ju mia gdes widzóné...
 – Jes tē prôwdzëwi?! – zapita wieszczówka. Niedowiérno makłała Bëtka, a drëgã łapkã szczypała sã w tilną pótã. Jo, bël ôn żëwi. Dozna sã, że jednak nie snije. – Skądka jes sã wzał prawie w môji ôbéndze?
 – Twôji ôbéndze? – dzëwówôł sã môli ricerz. Tej pòmëslôł chwilã, a ôdrzekł:
 – Pewno bez przëpôdk. Bò jô, wej, prawie jem spôdł i wëlôżł ze swôji skôrëpë. Tëż zem sã nie spôdzëwôł cebie tuwò spôtkać, leno jinëch ricerzi. Taczych prawie jak jô. Gdzie ôni sã? Mielë na mie czekac
 – ôbezdrzôł sã wkôł z nôdziejã, że chtos sã równak midze drzewama zatacył.

– Co się dzieje? – mówił do niej dziwnie ubrany kasztan z jakimś napisem na piersiach. Ten napis wiewiórka już gdzieś widziała...
 – Ty jesteś prawdziwy?! – zapytała. Z niedowierzaniem dotykała Bycia, szczypiąc się jednocześnie w tylną łapkę. Tak, prawdziwy! Dotarło do niej, że to nie był sen! – Skąd się wziąłeś w moim rewirze?
 – Twoim rewirze? – dziwił się mały rycerz. Zastanowił się chwilę, po czym odrzekł: – Zdaje się, że przez przypadek. Bo widzisz, właśnie spadłem i wyszedłem ze swojej skorupy. Ja też nie spodziewałem się, że ciebie tutaj spotkam, tylko rycerzy. Właśnie takich jak ja. Gdzie oni są? Mieli na mnie czekać – obejrzał się wokół siebie z nadzieją, że może jednak między drzewami ktoś się kryje.

– Nė, mòże przedstawiã sã jesz rŏz... Jŏ jem Bėtk – rzekł i wėcygnął rãkã na pŏwitaniė. Tã bez ōdczidnicė. Terŏ wieszczŏwka przėwitała sã z nim jak sã slėchŏ, kŏ w głowie ũklŏdała sobie to wszėtkŏ, co ji sã prawie przėtrafiło. Niė, niė wszėtkŏ rozmiała.

– Niżŏdnėch ricerzi tė tuwŏ nie nalėzesz – rzekła wieszczŏwka.

– Ni mŏże bėc! – Bėtk nie dŏwŏł wiarė.

– Kŏ jŏ cė gŏdŏm! I to nawetka ōd dosc dŏwna. To mdze bezmała jaczich 5 stalatŏw dowslŏdė jak szlė precz – prawiła.

– Ale nakŏz bėł... A jenė! Pewno maszina czasu zŏs cos zmilėła i wėslała mie w niepasownã ěrã – zajiscył sã mŏhi ricerz.

– To mŏże jeszcze raz siė przedstawiė. Jestem Bycio – rzekł i wyciãgnął rėkė na powitanie. Tė bez tarcz. Wiewiŏrka tym razem przywitała siė jak naleŹy, a w głowie prŏbowała sobie ũłożyć to wszystko, co siė wlaśnie stało w jakãs całość. Nie, nie wszystko rozumiała.

– Nie znajdziesz u nas Źadnych rycerzy – rzekła wiewiŏrka.

– NiemoŹliwe! – nie mŏgł uwierzyć Bycio.

– A wlaśnie, Źe moŹliwe. I to ōd dość dawna. Pewnie juŹ ōd około piėciu wickŏw – mŏwiła dalej.

– Ale rozkaz był... Ojej! Pewnie znŏwu maszyna czasu siė popsła i wysłała mnie nie w tė epokė – zmartwił siė mały rycerz.

– Maszyna czasu? – wieszczówka zôs zrobiła wiôldzé òczë.

– Jo. Widzysz të nã kùgelkã w plëce? To prawie mòja maszyna czasu. – tłómaczył Bëtk. – Bãdã mùszôł jã wëdostac na skraj drodżi i sprawdzëc, czë je całô. Mómë jã òd nowégò rokù. Nibë nowòczasną wersjã. Leno òna ju pòstãpny rôz wësylô mie nie w tã stronã. Żebë të wiedzała, gdzie jô prãdzy wëładowôł...

– ùrwôł, bò widzôł, że tegò i tak ju mòckò wërzastô wieszczówka nie mdze mògła pòjąc. – Ale wez mie lepi rzeczki – zómk wa tu jesz môta? Mòże chòc òn sã zaòstôł? Tedë jô bë mógl swòjã robôtã wëkònac...

– Maszyna czasu? – wiewiórka znowu zrobiła wielkie oczy.

– Tak. Widzisz tę kuleczkę zanurzoną w błocie? To jest właśnie moja maszyna czasu. – tłumaczył Bycio. – Będę musiał ją wyciągnąć na skraj drogi i sprawdzić, czy działa. Mamy ją od roku. Niby nowoczesną wersję. Tylko ona już kolejny raz wysłała mnie nie w tę stronę, w którą trzeba. Żebyś wiedziała, gdzie wylądowałem wcześniej... – urwał, bo dostrzegł, że tego już i tak bardzo wystraszona wiewiórka nie wytrzyma. – Albo może lepiej mi powiedz – zamek wy tu jeszcze macie? Może chociaż on został? Wtedy mógłbym wykonać swoje zadanie...

– Zómk? Czë më mómë zómk? – wieszczówka
jakkbë nie rozmiała, co sã do ni gôdô. To ju bëło
dlô ni za wiele na jeden dzén. – Ach jo! Pój le są.
Jô cë pòkôżã nasz zómk. Òn dali stoi tu na ti górze,
za kasztanama. A jô jem wieszczówka Ana.
Wachtëjã kòl zómkù, dozéróm pòrządkù. Jidziesz?
– To tã tuwò wachtëjesz? Tej jem baro dobrze trafił
– rôd rzekł Bëtk. Mďã cë mógl w tim dopòmóc.
Tej chcemë jic gò òbaczëc! A maszinã czasu halómë
kask pózni.
I szlë.

– Zamek? Czy mamy zamek?
– wiewiórka jakby nie rozumiała, co się
do niej mówi. Bo rzeczywiście tego już
było dla niej za dużo jak na jeden dzień.
– A tak! Chodź ze mną. Pokażę ci go.
On dalej stoi tu na górze, za kasztanami.
A ja jestem wiewiórka Ania. Pilnuję
porządku wokół zamku. Idziesz?
– To ty tutaj pilnujesz? Czyli bardzo
dobrze trafiłem – ucieszył się Bycio.
– Będę ci pomagać. Chodźmy go
zobaczyć! A po maszynę czasu wrócimy
trochę później.
I poszli.

SŁOWNICZEK - SŁOWÓRZ

Bětk

bielěchné blónczi

bruny brzód

brzadotlěk

czerwónawò-brunô tēpa

dzyrskò tuńcēja

farwné knapě

jak wiele to dérowało

jamer wěstrzód wietewków

jézowaté kùgle

kòmùdně dnie

mòckò rozjurzil

mòja òbénđa

mòkrô zarzětnica

na gwěs mòckò rozkòlibie

Něnka Roda

Bycio

bielutkie chmurki

brązowy owoc

tut. wietrzysko

ruda kita

dziarsko tańczy

kolorowe guziki

jak długo trwało

lament pośród gałęzi

iglaste kule

pochmurne dni

mocno rozżłościł

mój rewir

mokra peleryna

na pewno mocno rozkołysze

Matka Natura

nie bawiło dłużej

nie mdze za wama żdała

nipòcě dzecě

òdczidnica

pācanié spōdajęcėch gałązków

prōwdzėwi rejbach

spòkójno haszkalė

szāntolėlė sā jak òszōlałė

szkalinga wieszczówczy

tam-sam

tej-sej

wėškòczył bűten

wieszczówka

zgnili drzémajkòwie

zybałė sā na wietewkach

zińdanié

nie trwało dłużej

nie będzie na was czekała

niegrzeczne dzieci

tarcza

trzask spadających gałęzi

wielka awantura

spokojnie spały

kotłowały się jak szalone

narzekanie wiewiórki

chwilami

co chwilę

wyskoczył na zewnątrz

wiewiórka

leniwe śpiochy

bujały się na gałązkach

huśtanie

